

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237

— Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

АТОМОВА ЗБРОЯ НА ВЕРШКУ СВОГО РОЗВИТКУ

Президент жадає додаткових фондів для її виробу

Комісія Атомової Енергії опублікувала свій десятий піврічний звіт у Вашингтоні й Нью-Йорку, заявляючи, що виробництво енергії для атомової бомби, як і видосконалення атомової енергії для урхомилення літаків і підводних човнів перебуває на найвищій точці дотеперішнього розвитку. З уваги на це президент Труман звернувся до Конгресу з домаганням асигнувати \$233,000,000 на додаток до правильно асигнування в цьому році бюджетні суми \$1,200,000 на такі цілі. У звіті, переданім президентові, згадано загально про стан атомових проєктів, які досі коштують сім з половиною мільярдів. Звіт теж жадає про дальший поступ у всіх напрямках розвитку атомової енергії, не закриваючи факту, що вже винайдені „менші й

легчі роди атомової зброї” ніж атомові бомби. Можна догадуватися, що під цим треба розуміти винахід атомових гармат, які виробовано в Неваді цього року.
Комісія жадає про поступ у новому атомовому заводі в Савт Каролайні (завод той займає 250,000 акрів землі). Панає загальна думка, що там підготовляють виріб водневої бомби й розвивають далі атомову силу. Крім того, обговорюються в звіті досвіди в Неваді, у стеїтї Небраска і на острові Еніветок, на Тихому океані. Там випробували атомову бомбу вбагато разів сильнішу ніж та, яку скинули на Гірошіму й Нагасакі в Японії. Крім того, говориться про значення радіоактивних ізоотопів для медичного вжитку.

ЗАМІТНА ВИПІСЬКОВА ВРОЧИСТІСТЬ відбулася в Пентагоні у Вашингтоні, з нагоди підвищення військовим генералам в їхніх рангах на одну літеру. Генералам передано літери і прапори. На фото (від ліва): ген. В. Бедла Сміт, керівник Центральної Розвідної Агенції; ген. Алфред М. Грінтер, шеф штабу альянтського командування в Європі; ген. Джан Гул, заступник шефа штабу; ген. Лотон Коллінс, шеф штабу Армії, під проводом якого й відбувалася вчорашня церемонія; ген. Максвелл Д. Тейлор, заступник шефа штабу для дій і адміністрації; ген. Люїс Нік, шеф інженерних частин; ген. Антоні МекОліф, асистент шефа штабу, та ген. Джеймс Філіппс, заступник асистента шефа штабу.

МОРРИСОН НАМАГАЄТЬСЯ ПРОДЕРТИ ЗАЛІЗНУ ЗАСЛОНУ

Московська „Павда” прийняла виклик і надрукувала його статтю, рівночасно давши вдвічі довшу відповідь.

Лондон, 1 серпня. — В міжнародному житті трапилася небувала досі подія: московська партія „Правда” прийняла виклик британського міністра закордонних справ Герберта Моррісона і надрукувала без змін його статтю на тему Заходу і Сходу, але рівночасно з цим надрукувала й майже в два рази довшу свою коментарі. Міністер Моррісон, промовляючи минулого місяця на зборі Союзу Закордонної Преси, викликав „Правду”, щоб вона надрукувала його статтю, або статтю прем'єра Атлі в цілості і без змін, так само, як західна преса друкує заяви совєтських державних мужів. „Правда” несподівано прийняла виклик, але зі застереженням, що вона рівночасно надрукує і свої коментарі, та що ці коментарі будуть проголошені теж в британській пресі. Сьогодні вранці британське міністерство закордонних справ проголосило повний текст статті Моррісона, що надрукована в сьогоднішній „Правді” та рівночасно текст коментарів „Правди”. Майже вся британська та інша західна преса передрукує цю вміну думку, деякі газети в своєроченій статті Моррісона, але в цілості коментарі „Правди”. Моррісон в своїй статті твердить, що кінцевою ціллю британської політики і дипломатії є не допустити до війни та припинити до встановлення тривкого миру. У відносно короткій статті, Моррісон з'ясує деякі причини, чому досі не могло прийти до гармонійної співпраці між західним світом і Совєтським Союзом та чому Захід мусть озброюватися, доказуючи, що вину за

це поносить виключно совєтський уряд. Моррісон в дальшому відкриває совєтським читачам вольності, якими користуються народи західних демократій, він пригадає, що британського громадянина ніхто не може викинути з його країни, депортувати або вислати на каторгу, запитуючи описі совєтських громадян: „чи ви теж маєте почуття такої самої особистої безпеки, як його мають британці?” „Правда” в своїх коментарях насамперед твердить, що жадна інша країна в світі не має таких вольностей, як вони існують в Совєтському Союзі, додаючи, що ті вольності не відносяться до „ворогів народу, помічників і капіталістів, непоправних злодіїв, підриятних агентів, терористів і вбивників”, для яких

тільки існують в Совєтському Союзі каторжні табори. Моррісон, по думці „Правди”, не жадає найбільшої волі, яку мають громадяни Совєтського Союзу і яких не мають громадяни західних країн, а саме „волі від експлуатації, господарських криз, безробіття і убогости”. „Правда” теж заперечує твердження Моррісона, що в Англії жадна політична група не має монополію на владу, так як в Совєтах мають його комуністи, бо, мовляв, комуністи в Совєтах виконують свою владу в „близькій безпартійності” та є „визбираними”. На закінчення „Правда” заявляє, що всі твердження Моррісона це брехня та що теж Захід виключно відповідальний за теперішню напруженість в світі.

АМЕРИКА РОЗРИВАЄ ТОРГОВЕЛЬНІ ЗВ'ЯЗНИ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНОЮ

Вашингтон, 31 серпня. — У відплату (як загально думають) за ув'язнення американського журналіста Вільяма Овстиса комуністичним урядом Чехословаччини, Злучені Держави оголосили рішення майже цілковито порвати торговельні зв'язки з цією совєтською сателітною країною. Департамент стеїту вислав повідомлення до Праги, що: 1. Відкликати концесії американського митного тарифу, які давали Чехословаччині спеціальні привілеї; 2. Звертається з проханням до 30 країн, які підписали Загальну Згоду про Тариф і Торговлю, щоб вони одобрили розрив тих зв'язків, які існували між Америкою й Чехословаччиною три з поло-

виною роки. Департамент стеїту пише до комуністичного уряду в Празі, що політичні події так підкопали економічні зв'язки між обома країнами, що неможливо виконати в майбутньому постанов торговельної угоди. При цьому виразно сказано: „Американських громадян запроваджувати в торгівлю без жадних підстав. Американським добродійним організаціям відмовляти права на продовження їхньої праці”.

Д-Р БОНЧ МАВ БИ БУТИ АМБАСАДОРОМ ДО СОВЕТІВ.

Вашингтон. — У столиці започаткувавсь рух за те, щоб призначити д-ра Ралфа Бонча американським амбасадором до Совєт. Головний ініціатор цієї справи — сенатор Влер Мулі з Мишиген. Цю думку підтримує Біллі Дім і департамент стеїту. Теперішній амбасадор адмирал Аллан Дж. Кірк має незабаром перейти на пенсію, отже місце амбасадора буде вільне.

ПАРТІЯ БЕН-ГУРІОНА ПЕРЕМОГЛА В ІЗРАЙЛЬСЬКИХ ВИБОРАХ

Тель Авів. — Соціалістична партія Мапай теперішнього прем'єра Бен-Гуріона здобула головну перемогу в понедількових виборах до ізрайльського парламенту, забезпечуючи собі дальшу владу в країні. Згідно з дотеперішніми підрахунками вже понад 90% вибраних голосів, соціалісти здобули 39,1%, інші партії здобули: сіоністи 16,7%, Мапам — 11,9%, Герут — 6,7%, партія релігійних робітників — 6,5%, комуністи — 4%, арабські соціалісти — 4%, і 3,5% здобули прогресивні. — Непідраховані ще останні 10% голосів вже не можуть суттєво змінити теперішнього процентового відношення. В поінформованих колах запевдають, що переможна у ви-

борах соціалістична партія Бен-Гуріона співпрацюватиме з партією релігійних робітників, прогресивними і арабськими соціалістами та намагатиметься створити коаліційний уряд. Бен-Гуріон правдоподібно залишиться прем'єром і на майбутнє.
● Пензура вже готова на випадок війни. З вибухом минулої війни ніщо не було готове для запровадження воєнної цензури і треба було починати справу від початку. Красна Рада Ресурсів Везеки каже, що тепер впродовж двох годин після оголошення війни можна буде запровадити цензуру.
● Джеймс Форрестал це назва нового літаконосця місткістю 60.000 тон. Його будуть у Ньюпорт Нью, Ва.

ПЕРЕГОВОРИ В КОРЕЇ ВСЕ ЩЕ БЕЗУСПІШНІ

Головна перешкода в прогресі — справа демаркаційної лінії. — Обі сторони очікують компромісу.

Токіо, 1 серпня. — Вчорашні наради в Каесонґ, вже 15-ї з черги і 5-ї в справі демаркаційної лінії, на якій мало б наступити перемир'я, не дали жадного конкретного результату. Аліантська і комуністична делегації кожна намарно очікувала відповідних поступок або нових компромісових пропозицій від свого партнера і кожна з'ясувала через своє принципове становище в цій справі. Комуністи домагаються, щоб демаркаційна лінія була встановлена на 38-ій паралелі, тоді коли аліантська делегація вважає, що це було б політичною справою, про яку вона не має уповання говорити, і домагається встановлення демаркаційної лінії на теперішній лінії фронту, що тільки на західному секторі лущиться з паралелю, відбігаючи до 37 миль на північ від неї на центральній і східній ділянках. На вчорашніх нарадах — жадна з делегацій не відступала від такого свого становища і теж не заповідається можливість будь-якого компромісу в цій справі на сьогоднішніх нарадах, що вже почали-

ся. В дипломатичних колах побоюються, що на випадок: дальшої неспоступливості обі делегації мусять визнати неможливість дійти до бажаного порозуміння і переговори будуть перервані. Проте в аліантських колах все ще не здається надії, що можна буде знайти вихід з теперішньої — „мертвої точки”. Подібну впевненість щодо можливостей перемир'я висловлюється теж в комуністичних повідомленнях, хоча і при рівночасних пропагандивних вихватках проти „англо-американських імперіалістичних напасників”. Після вчорашніх нарад, аліантський зв'язковий ген. Нукколс, поінформував пресу про „наявність сфери суперечностей, яка ані не поширюється, ані не звужується”. Можливість компромісу додається в тому, що аліантський свентуально могли б погодитися на комуністичне домагання, щоб припинити воєнні дії вже під час переговорів, — якщо комуністи погодяться на припинення їх на теперішній лінії фронту, з тим, що описі демаркаційна лінія могла б бути встановлена на 38-ій паралелі.

ТІЛЬКИ ПАТРУЛЬНА ПЕРЕСТРІЛКА НА ФРОНТІ В КОРЕЇ

Токіо. — На корейському фронті прийшло вчора до нового втихомирення, хоча обі ворожі сторони вислали свої патрулі, між якими тільки в поодиноких випадках приходило до припадкової перестрілки. Навіть аліантська авіація, яка досі в погоду чи дощ стежила уважно за рухами ворожих військ та постійно бомбардувала їхні скупчення і шляхи постачання, вчора виконала вже багато менше місій, обмежуючись майже виключно до розвідки. Образом загального положення на

фронті може послужити факт, що навіть в горах в районі Янгту, де аліантські попереднього дня виперли ворога з важливих стратегічних позицій, не було жадних ворожих прогнаних і відійшли аліантські піхоти, які ці позиції зайняли, могли цілий день відпочивати. В поодиноких випадках, доходило теж до артилерійської перестрілки. Аліантські воєнні кораблі в районі порту Вонсан на східному побережжі бомбардували ворожі артилерійські позиції на довколишніх горах.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ВБИТИЙ „ЛЮДСЬКОЮ БОМБОЮ” В ІНДО-КИТАЮ

Сайгон, Індо-Китай. — Один французький генерал і один тубильний губернатор провінції впали жертвою „людської бомби” — самогубного атентату комуністичного фанатика в місцевості Садек, 60 миль на південь від Сайгон. Атенат виконало на залюдненій вулиці з блискавчиною швидкістю. Коли генерал, в товаристві місцевих достойників проходив вулицю, один 25-літній член комуністичного са-

могубного батальйону кинув несподівано до них та розірвав їх і себе вибухом гранат рівночасно. Два інші французькі офіцери були поранені. В атентаті згинув ген. Шарль Шансон, французький комісар південного В'єтнаму і рівночасно командант французьких сухопутних збройних сил в південному Індо-Китаю, один з найблизчих співробітників французького високого комісара для Індо-Китаю.

НОВИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ УРЯД ЗАПОВІДАЄ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЧЕРВОНИХ

Рим. — Наче у відповідь на домагання комуністів, щоб прийняти їх до участі в уряді, італійський прем'єр де Гаспері заповів вчора цілий ряд нових заходів, метою яких є остаточно припинити надуживання комуністами демократичних вольностей на знищення демократії. — Прем'єр де Гаспері, представляючи вчора в парламенті свій новий, вже сьомий з черги уряд, заповів такі конкретні заходи проти червоних: 1. Буде припинена і карана законом комуністична пропаганда проти країни та її безпеки; 2. Буде заборонена участь італійських комуністів в комуністичних інтернаціоналах; 3. — Буде проведена відповідна чистка проти комуністів в державній і публічній службі; 4. Плянється ряд законопроектів для припинення або обмеження підриятної комуністичної діяльності в робітничих та інших організаціях, зокрема комуністична діяльність в організації політичних страйків і т. п. Де Гаспері рівночасно заявив, що Італія продовжуватиме свою оборону підготовку проти комуністичного нападу та збільшуватиме свій вклад в таку ж підготовку вільного світу.

В СВІТІ

● Жадні старги за договір з Еспанією не має Британія, хоч не лаяний. — сказав лорд Джовіт у британському парламенті.
● Майже місяць без уряду перебуває Франція тепер, коли найдовший кандидат на прем'єра Маврікій Петче пробус формувати кабінет і ставити свою кандидатуру на голосування в Національній Асамблеї.
● Трансваанські дебати пропонує розпочати Нью Йорк Таймсові московський англійський журнал „Нью” на сторінках обох цих видань. „Нью” пропонує також організувати міжнародно конференцію економістів.
● Договір про безпеку між ЗДА і Японією надіється скласти японський уряд під час підписання мирової угоди в Сан Франсіско.
● За хабарничого звільнення окружного американського прокурора В. Ф. Джонсона Верховна Комісія ЗДА в Німеччині.
● 6.800 додаткових червоних поліцаїв перекидають до совєтської зони Берліну, щоб охоронити комуністичне свято молоді, яка починається 3-го серпня.

ПРЕЗИДЕНТ НЕРАДО ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО НОВУ КОНТРОЛЮ

Вашингтон. — Згідно з передбачуванням, президент Труман не радо підписав виглядений на спільній конгресовій конференції і описі повно ухвалений обома конгресовими палатами законопроект про контроль цін, платень і коїрноїро. Цей закон буде чинний до кінця 1952 р. і спрямований проти зростаючої в теперішніх цінах на різномодні виробі. Зорганізоване в юніях робітництво, яке радило президентові покласти вето на законопроект, дістало від президента обіцянку, що настане справедливе врегулювання робітничих платень. — Водночас із підписанням закону про контроль Рада Федеральної Ре-

зерви видала нову серію поправок до правильника, який дає вказівки, як пристосуватися до нового закону при видачі позачок. У деяких випадках кредити будуть довготерміновіші. Це відноситься головню до закульту на сплату таких предметів, як авта, домашня устаткування, радіоапарати і т. п., які можна буде купувати на сплату в протрив 36 місяців, замість дотеперішніх шість в протрив 30 місяців. Одначасно зменшені суми завдатків на такі предмети — з 25 відсотків на 15. Бюро Стабілізації Цін видало новий список цін, який обіймає тисячі предметів і продуктів. Ціни в багатьох випадках знижені, в інших підвищені.

62% СТУДЕНТІВ ВИТРИМАЛИ ПОБОРОВІ ІСПИТИ

Вашингтон. — Поборова Служба оголошує наслідки іспитів університетських студентів, які мають право домагатися відкладення військової служби до закінчення студій. Іспит витримали 62 відсотки, а провалилися 38 відсотки студентів. У цифрах це виглядає так: зголосилися до іспиту на 26 травня 165,000 студентів, з них 102,000 за відповіді на іспитах дістали марку 70 і вищу, тому вони матимуть право на відкладення військової служби. В найближчому році армія буде потребувати 430,000 нових рекрутів, отже багато зі

студентів, що не перейшли іспитів, будуть залучені до служби.

ЧОТИРИ КРАЇНИ ОБГОВОРЮЮТЬ СТАНДАРТИЗАЦІЮ ЗБРОЇ.

Вашингтон. — Бритійський, французький і канадійський міністри оборони прийшли до Злучених Держав договоритися з вищими чиновниками у Вашингтоні про стратегію Злучених Держав і Західних країн. Головні наради відбудуться в п'ятницю; тоді ж мабуть буде закінчена програма стандартизації зброї вільних країн для спільної оборони від агресії зі Сходу.

Вашингтон. — Голова ген. Ян Бірзіт висловився про проф. Латтімора й журналіста Джоєфа Барнеса, як про „наших людей”. Таке свідчення склав у сенатській комісії внутрішньої безпеки Александер Бармін, колишній офіцер червоної армії, а тепер голова російської відділу „Голосу Америки”. Бармін також заявив, що тодішня російська розвідка приготувалася проникнути в Інститут Тихоокеанських Зв'язків, з яким співпрацював Латтімор.

СВІДОК ЗВ'ЯЗНІВ ЛАТТИМОРА Й БАРНЕСА З КОМУНІСТАМИ

Вашингтон. — Голова ген. Ян Бірзіт висловився про проф. Латтімора й журналіста Джоєфа Барнеса, як про „наших людей”. Таке свідчення склав у сенатській комісії внутрішньої безпеки Александер Бармін, колишній офіцер червоної армії, а тепер голова російської відділу „Голосу Америки”. Бармін також заявив, що тодішня російська розвідка приготувалася проникнути в Інститут Тихоокеанських Зв'язків, з яким співпрацював Латтімор.
Латтімор тепер професор у Балтиморському університеті, а Барнес, колишній співробітник щоденника „Нью Йорк Геральд Трибюн”, редагує видання накладді Саймон енд Шустер у Нью Йорку. Обидва вони заперечують свої зв'язки з комуністами.
Бармін сказав також, що про вислудування Латтімора й Барнеса Совєтам говорив йому в Парижі 1937 р. совєтський ген. Володимир Г. Кривіцький, який описав втік до Америки і його знайшли мертвого в готелі у Вашингтоні 10 лютого, 1941 р. Його приятелі твердять, що це діло „сталінових червоних Юдів”.

Вашингтон. — Голова ген. штабу армії, генерал Дж. Лотон Коллінс, передав конгресовим комісіям третє визначення кількості американської армії, яку треба б вислати до Європи найближчого року: наземна армія — 284,000 воїків, повітряні сили — 60,000, а разом — 334,000 воїків. Це на 56,000 менше від тієї цифри, яку подав у п'ятницю минулого тижня секретар оборони ген. Дж. К. Маршал. — Джордж Перкінс, асистент секретаря стеїту, сказав об'єднаним конгресовим комісіям, які провадять допити у справі 8,500,000,000 допомоги для Європи, що мусять бути границя, до якої можна вимагати від європейців їхнього підготування до оборони. Нації з Північно-Атланти-

КОЛЛІНС ПЕРЕДБАЧУЄ 334,000 АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ В ЄВРОПІ

Вашингтон. — Голова ген. штабу армії, генерал Дж. Лотон Коллінс, передав конгресовим комісіям третє визначення кількості американської армії, яку треба б вислати до Європи найближчого року: наземна армія — 284,000 воїків, повітряні сили — 60,000, а разом — 334,000 воїків. Це на 56,000 менше від тієї цифри, яку подав у п'ятницю минулого тижня секретар оборони ген. Дж. К. Маршал. — Джордж Перкінс, асистент секретаря стеїту, сказав об'єднаним конгресовим комісіям, які провадять допити у справі 8,500,000,000 допомоги для Європи, що мусять бути границя, до якої можна вимагати від європейців їхнього підготування до оборони. Нації з Північно-Атланти-

ського Пакту мусять спешку відбудувати свою економіку для життя, а вже потім давати гроші на армію, думас Перкінс.
● Комуністичний Китай здобув незалежність, спираючись на власну армію, — заявив командир китайських військ у Корей, вперше після Тито оминаючи похваля Сталіна в Червоній Армії.

СВОБОДА SVOBODA UKRAINSKYI SHODENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, and Foreign and Jersey City Rates.

За кожен зміну адреси платиться 10 центів. За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТРУМАН ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЙ

Згідно з найкращою американською традицією... президент Труман позгорно комуністичному уряду Угорщини...

Важко знати також і те, хто був власним ініціатором цієї акції. Отже були німці делегати трьох найбільших американських робітничих уній...

Таким способом з'явилася пересторога президента Трумана в справі масових депортацій з Угорщини до СРСР.

Мимоволі приходять думка, що Москва виселює українців з України і на їх місце спроваджує не тільки азіатський елемент...

НА ПОЛІТИЧНОМУ ЕКРАНІ

Міжнародною політичною темою дня все ще є Корея. Американська і світова публічна думка з великою увагою слідує за розвитком переговорів...

Він був призначений командантом советських військ на півдні, опісля мав бути теж на Далекому Сході...

Між усіма цими подіями добувається певний зв'язок, що зводиться до неомільної правди: Совети говорять про мир і продовжують інтензивну підготовку до війни...

Віктор Приходько.

Наша „кругова порука“

Українці — старші і молоді — десь певно добре пам'ятають образ наших повитових міст та містечок. Аптека, Кавалок хідника й пара ліктарів...

Такі думки невільно приходять до голови, коли міркуєш над нашими, українськими, справами.

„Любити свій народ не злочин“

Чи любити свій народ — це злочин? Питання настільки дивоглядне, що кожна нормальна людина здвигне раменами...

А тим часом остання нагірка на В. Сосюру в московській „Правді“ черговий раз пригадала світові, що в Сталінській імперії це питання існує іменно в такій площині...

Напад на В. Сосюру та цілий ряд українських діячів розкриває теж те печало, в якому доводиться творити нашим поетам, письменникам, як привнесені вони безупинно кривити душу, закриваючи свої справжні природні людські почування...

Можливо саме через це ми спостерігаємо тут, в українській Америці, надзвичайний рух — постання всіх нових організацій, установ, часописів, видань...

І от — на тлі цілого цього руху, — як необхідний елемент, — проблема матеріальних засобів, фінансів, жертвенності громадянства. На що тому знову з'явилися в українській пресі голоси. Одні нарікають на слабу жертвенність загалу, як старих, так і нових іммігрантів...

В цій справі можна лише констатувати один факт: питання про фінансові засоби для української національної справи не дається „якоюсь“ усувати, відмахнутись від нього рукою...

Коли це для всіх! Тридцять років вимірюють московські інвентори патріотичні почування українських письменників, пильно зорять за найбільшим виявом любові свого. І все те при одночасному безмежному, огидному персоналу — бригадир, наглядач та інші, був виключно із цього карного елементу...

Г. Сова НА ДАЛЕКІЙ КОЛИМІ

Концтаборова кухня готувати їжу три рази на добу. Сніданок починався з 5 годин ранку і складався з одної юшки. Але щоб завчасно її одержати, треба вставати в чергу за годину раніше...

на велику купу, висотою 10-15 стіп. Один кубічний метр становив до 1,5 тонн ваги. Як працювали, працюють здебільша — ланками по 3 чоловіка (звеню). З них два кирують та нахидають на тачку землю, третій носить (по черзі)...

але тут завжди лягали спати ноці. Літом вся територія Коліми, в тому й на схилах Гір, являв болото, де комарів так багато, що обов'язково треба надівати на обличчя спеціальний накомарник, без якого праця зовсім неможлива...

Б. Подоляк КРЕМЛІВСЬКА МАЛОРОСІЯДА — ТРАГЕДІЯ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

(Закінчення)

Про успіхи хорових і танцювальних наших ансамблів нема що говорити, бо відомо ж усьому світові, що ми співаємо і танцюємо нація. Одно слово, особливості, яка ніколи нікому не шкодить, а навіть навпаки. Пригадайте собі, що навіть Гімлер у своїй інструкції ласкаво дозволяв українцям співати і танцювати свої національні пісні і танці. То чого ж би щось мали проти цього „вибагливі“ господарі московської декади? Там більш, що і Львівська „Трембіта“ і Український народний хор під керівництвом Г. Верьовки, і Закарпатський народний хор під керівництвом П. Милославського, і Капеля „Думка“, і нарешті окремі наші солісти поруч з українськими піснями обов'язково співали пісні російські. І то головні пісні про Сталіна, або арії з „Івана Суєніна“ чи „Жизнь за царя“, а на закінчення благосклонний московський глядач дівав „вихристу, темпераментну „Метелицю“, „Гуцулку“ і нарешті „барвистого гопака“ і пісеньку „Пріязьдайте на Україну, любі гості із Москви“.

Ну, як же можна бути незадоволенням з такої чудесної малоросіяди і такої милої „дружби народів“? Але коли діло доходить до опери, балету, драми, тут уже справа гірша. Валету, драми й опери в Україні, — де танцюють найкраще гопака, співають чудесно (але тільки народні!) пісні і вишивають незрівняні плахти і сорочки, — не тільки крапцю, а бодай рівної опери чи драми московським не може бути. Тому єдина опера „Богдан Хмельницький“ (композитор К. Данькевич за лібретто О. Корнійчука і В. Васильєвської) і балет „Маруся Богуславка“ Л. Свєтнікова кваліфікуються негативно. У них „допущено відступ від історичної правди“.

Негативно в загальному оцінюють і драми, що репрезентована майже одним відомим драматургом Корнійчуком (бо зазначений тут десь „укрут Іван Кочерга із своєю п'єсою „Ярослав Мудрий“ справляє враження випадкової людини в цій імпресі), і мистецьку творчість усього великого загалу українських поетів і письменників. Як мистці-маляри, українські письменники й поети „мало що зробили, щоб розкрити в повноцінних образах сьогоденне життя совєтської людини. Сьогоднішній день індустріальної України слабо відбито в романах повістях і п'єсах... „Мова бідна, недбала, відтворення совєтських людей — неповноцінна“ (Правда за 15. 7. 1951 р.).

Але зате московський глядач дуже мило прийняв „Запорожця за Дунаєм“, „Мартина Борулю“ — Карпенка Карого „Дай серцю волю, заведе в неволю“ та „Поки сонце зійде, роса очі зв'єсть“ — М. Кропивницького. По цей глядач, зрозуміло, дивиться на нашу стару побутово-етнографічну драму як на хвилюючу екзотику, яка разом з гопаком, ексеною та вишивками творить присмійний колорит не буттєвий, а слухняної танцюючої, співаючої і регітливої малоросіяди, знаної ще з чудесних творів М. Гоголя.

Елегійні медитації
Якщо забути все те, що з своїх розрахунків говорила „Правда“ про українську мистецьку декаду в Москві, то яке враження робить ця імпреса на об'єктивного українського глядача?

Скажемо м'яко: жалюгідне. Не творчістю, бо ми думаємо, що справжньої своєї творчості українські мистці не показали і не могли показати. Жалюгідне, насамперед, своєю прихильною, рабською ролею меншевартовості і підлеглості. Якесь до трагізму запобігливе вислуховання „російського диригента“ і підкреслювання на кожному кроці своєї нижчості, залежності і рабськості. В доповідях-звітах, що їх на кожних зборах, від залі Союзу письменників до заводського робітничого клубу — складали частю українських письменників, ви нічого не могли почути ні про дійсно великий зліт українського мистецтва, ні про творчо-філософські проблеми, що хвилюють душі мистців, ні про деминуче для кожного живо-

ПОЛЯКИ МРІЮТЬ ПРО „МЕЖИМОР'Я“ ...

1) „Хочемо стати сильною ногою у Львові!“

Так пише зовсім ясно про намагання поляків п. Клявді Грабик у статті п. н. „Помилкові тези п. Кедрина“ (Дзєнік Польскі, Дітройт, ч. 84).

По довшій полеміці автор заявляє: „Справа Вільна і Львова є тільки одним з чинників польської політики, бо оба міста ці разом зі сходом Польщі належали до польської держави“.

Але „польський Львів і польська Вільна зовсім не перешкоджають існуванню федерації „Межимор'я“ і самостійності України!“

„Україна не може існувати без Києва. Не тільки тому, що Київ є коліскою і столицею України, але головно тому, що український фронт мусить бути звернений проти Росії, бо Росія заперечує право самостійності України і це є одна з основних тез кожної російської політики. Якщо українці справді вважають Львів частиною своєї політичної програми, так це за всякий раз частини — в теперішній ситуації — далша, а не першопланна просто тому, що відроджена Україна не стерпить війни на два фронти. З цих можливостей тільки конфлікт України з Росією є неминучим наслідком української самостійності. Якби Україна рішила обминути цей конфлікт, щоб звести його з Польщею за Львів, це означало би безастережну ліквідацію української самостійності і підпорядкування України Москві“.

„Нема іншого виходу для української політики в теперішній прийнятній фазі і в довгій перспективі. Зате ніщо не грозило Україні з польського боку, якщо наступити польсько-українське порозуміння, бо існування самостійної України над Дніпром лежить в найбільш сутньому інтересі польської держави. Польща може бути в відношенні до такої України тільки найвірнішим союзником і обі держави будуть зв'язані тоді найбільш тривалими, спільними інтересами“.

„Політичний реалізм у польсько-українських взаєминах каже, що Польща є потрібна сильна Україна, а Україна сильна Польща. Україна буде сильна, коли осяде міцно над Дніпром і опанує простір, підляний від віків російському натискові, що не могло залишитися там без сліду для стану українського посідання. Українське зусилля на тому просторі буде рішати про майбутність проблеми України. Справа Львова і його простору — у порівнянні з питанням корінної наддніпрянської України є тепер для майбутньої української держави без значення під кожним оглядом“.

„Польща без своєї східної частини є державою, струченою під Варшаву і Краків. Поміняючи факти історичної суті, Польща на лінії Бугу, а практично Вісли — це слаба держава і не може бути для України відповідним партнером, кінечним у спільному фронті оборони перед Росією. Те саме обов'язує польську позицію в відношенні до Німеччини. Якщо в 1939 році польське заплілля виявилось за-вузьким, коли ми були за Збручем, чому мало б виявитись достатнім,

як би ми наїдились тільки над Віслою? Цього нам пан Кедрин не вяснить!“

„Міг би нам це вяснити тільки в тому разі, як би ховав під полою концепцію здавлення Польщі в будучині при співдії також України. Але в такому разі не повинен дивуватись, що хочемо стати сильною ногою у Львові!“

Аргумент п. Грабика, як бачимо, є роззброюючо-наївний: Тому, що Польща є за-слаба, аби стати відповідно-сильним союзником сильної України, Україна має йти з власної охоти відступити Західні Українські Землі! Це справді капітальне!

П. Грабик знає, що Львів і його простір є український, а все ж вважає моральним — чуже, не-своє захоплювати всіма засобами!

„Щоб була польсько-румунська і польська-мадярська лучба“...

„З польського боку розвивають програму федерації Середньо-Східної Європи, що об'єднала б можливо найповніший валяр „дужав між Балтійським і Бєгейським та Чорним морем“, пише п. Грабик. „Кардинальною засадою середньо-європейської федерації мусить бути її незалежність від Росії і Німеччини і скріплення її самостійної ролі у відношенні до решти Європи“.

„Ідея середньо-європейського союзу — згідно з польською концепцією — мусить спиратися на рівнорядності впливів цюнайменше головних учасників федерації, серед яких на першому плані є північно-середній П частини с — побіч Варшави — Прага, Будапешт, і Букарешт, а вразі існування самостійної України, також Київ“.

„Ті чотири чи п'ять осередків Середньо-Східної Європи мусить зображати нерозлучну політичну єдність“.

„Польща прагне осягнути се-

ГАРРИМАН ЗНОВУ В ТЕГЕРАНІ

Тегеран, Іран. — Спеціальний висланник президента Трумана для посередництва в англо-іранському спорі і Гарриман вернувся вчора з Лондону до столиці Ірану і негайно почав дальші переговори з представниками іранського уряду. Він висловив своє здоволення з перебігу розмов з британськими представниками в Лондоні, вясняючи свій поворот до Тегерану необхідністю „обговорити ще деякі пункти, видані британцями“. Він натякнув, що в Тегерані він залишиться теж на час англо-іранських переговорів, що морально натрапить ще на цілий ряд сподіваних і непередбачених труднощів. Вясняючи, націоналізована іранська британська рафінерія нафти в Абдані прийняла вчора цілком свою продукцію, не маючи ані місця на дальше маганування нафти, ані можливостей експортувати її.

ПОЛЬСЬКІ ГЕНЕРАЛИ НА СУДІ У ВАРШАВІ „ПРИЗНАЮТЬСЯ“ ДО ВИНИ

Варшава. — Вчора тут почався заінсценізований польськими великий показовий політичний судовий процес — проти високих старшин польської армії, обвинувачених в зраді, шпигунстві та намаганні повалити теперішній комуністичний режим, при допомозі „англо-американських імперіалістів“. Після відчитання акту обвинувачення, перший зі звинувачених, Станіслав Татор, „признаючись“ до закидуваних йому злочинів. Він твердив, що одним з головних цілей підсудних було встановити, чи Польща мусить прилучити до Совєтського Союзу, як 17-у „республіку“, і якщо так, то не допустити до такого розв'язку. Дальшого цілком було збудовано політичний судовий процес — проти високих старшин польської армії, обвинувачених в зраді, шпигунстві та намаганні повалити теперішній комуністичний режим, при допомозі „англо-американських імперіалістів“.

Після відчитання акту обвинувачення, перший зі звинувачених, Станіслав Татор, „признаючись“ до закидуваних йому злочинів. Він твердив, що одним з головних цілей підсудних було встановити, чи Польща мусить прилучити до Совєтського Союзу, як 17-у „республіку“, і якщо так, то не допустити до такого розв'язку. Дальшого цілком було збудовано політичний судовий процес — проти високих старшин польської армії, обвинувачених в зраді, шпигунстві та намаганні повалити теперішній комуністичний режим, при допомозі „англо-американських імперіалістів“.

УВАГА! ПІТСБУРЦІНА! УВАГА!

СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ

— улаштують —

Злучені Відділи Пітсбурщини В НЕДІЛЮ, 5. СЕРПНЯ 1951 Р.

WEST VIEW PARK, PITTSBURGH, PA.

Промовлятимуть: Д. ГАЛИЧИН, предсідник УНО
Г. ЖЕРЕБНЯК, заст. преде. УНО

ТАНЦІ від 5 до 9 ввечорі. — NARKY'S Оркестра.
ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

ПЛОЩА ВІДТВОРЕНА ВІД 1-ої ГОД. ПОПОЛУДНІ.
До численної участі українських громадян ширю
запрошує Комітет.

УВАГА! — НЮАРН І ОНОЛИЦЯ!

УКРАЇНЬСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА ВОЗНЕСЕННЯ ГОСПОДЬОГО

— справляє —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК-ФЕСТИН

НА ВЛАСНІЙ ПЛОЩІ
675 South 19th Street, Newark 3, N. J.

В НЕДІЛЮ, 5. СЕРПНЯ 1951 Р.

(SUNDAY, AUGUST 5, 1951)

Оркестра Сігура. Початок в 3. год. пополудні до?
Пікніковий Комітет просить всіх українців прийти та
весело між своїми провести час.

PICNIC

sponsored by ST. VLADIMIR'S UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH CLUB
OF HEMPSTEAD, L. I.

SUNDAY, AUGUST 5th, 1951

at the HOLY FAMILY UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH GROUNDS
Montauk Highway, West Islip, L. I. (1/4 Mile East of Babylon)
FIELD MASS 11 A.M. — U.C.Y.L. MEETING 1:30 P.M.
DANCING FROM 3:00 P.M. TO 9:00 P.M. Rain or Shine.
Proceeds to CHURCH BUILDING FUND

Donation \$75. Music by Frank Paul's Orchestra.

УВАГА! — БЕЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНЬСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ УСПЕННЯ ПРЕЧ.
ДІВИ МАРІ В БЕЙОН урядус

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 5. СЕРПНЯ (SUNDAY, AUGUST 5) 1951

В ROYAL GARDENS — RANWAY, N. J.

Початок у 1-18 години пополудні. Вступ 75 центів.
Добрива музика by JOE EKS and his Orchestra.

Доїзд: Автобуси будуть чекати коло Церкви на 25 вулиці від
години 10-ої перед пополуднем. Хто поїде своїм автом хай бере Route
No. 25 і їде в напрямі до Carteret, N. J.; по дорозі буде зазначене місце
пікніку. — Про ласкаву численну участь просить
Парафіяльний Комітет.

УВАГА! — ПАТЕРСОН, Н. ДЖ.!

ПІКНІК

ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,
відділ 64 Українського Народного Союзу

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 5. СЕРПНЯ 1951 Р.

В ЛИНДБЕРГ ПАРКУ, НОРТ ГЕЙЛДОН, Н. ДЖ.

Автобус 42 North Haledon завезе до дверей парку.

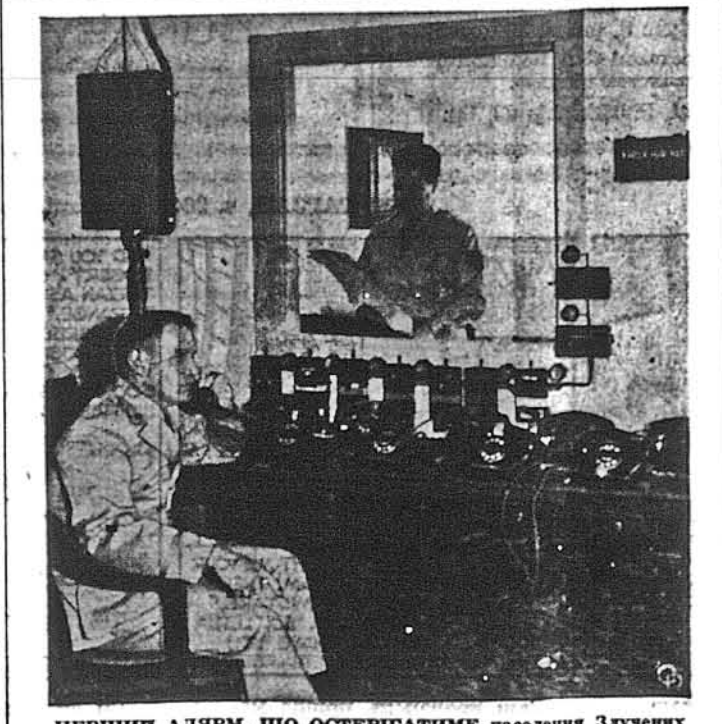
Просимо всіх українців Патерсону і околиці прийти
на цей пікнік. На пікніку будуть різні забави і танці, смачний
буфет і здорові напитки.
Комітет.

го, щоб наша Капеля Вандуристів, яка денно може прихилити для України тисячі людей, мусіла бути вичиненою через брак автобусу? Чи є в порядку, коли ми через відсутність дрібних засобів, не можемо дістатися на важливу для нас міжнародну конференцію? Чи не є тяжкий сором, коли людина, що присвятила українській справі 50 літ свого життя, ми не в стані забезпечити людського існування хоч перед смертю?

І т. д. і т. д.

На цьому тлі, розуміється, виникають різні плани і проекти, як забезпечити ті чи інші національні потреби фінансовими засобами.

І один з цих проєктів — ужити урукомлений, пущений в життя — це Загальний Національний Даток. Треба цілком певно сказати: коли б даток став справді загальним, була б можливість задовольнити принаймні всі найбільш пекучі потреби бичужого національного життя. Поки ж цього не сталося, — виникають і будуть виникати ініціативи окремих, „ділевих“ зборів — на певну мету. І, звичайно, проти

ПЕРШІЙ АЛІЯРМ, ЩО ОСТЕРІГАТИМЕ населення Злучених Держав перед бомбовим налетом, вийде десь з підземелля Петтагана в Вашингтоні, з такої кімнати, як П бачимо на картині, до літунської старшини є в постійному зв'язку з усією сітковою станцією, що слідуватимуть за такими налетами, як теж удержувати зв'язки з літунською базою.

„Сучасна Україна“
ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ. БО ЧАСТІ
ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІ
ТА, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БАЛТИМОР, Мд.

Український Пласт в Балтиморі
В пересі минулого року зорганізовано в Балтиморі з поодинокими гуртками пластунів станицю з ініціативи і під проводом пластуни Анни Мриці, сестриці.

Пластова Станиця налічує тепер курінь юначок, два куріні юнаків, рій новачків, рій новачок, осередок праці старших пластунок — пластуни і осередок праці сестриць.
Всі ці організаційні одиниці, об'єднані в Станицю, гармонійно діють і розвиваються та до сьогоднішнього дня мають поважні успіхи, як в організаційній так і в ідеологічній праці. Число пластового братства від заснування станиці по сьогодні майже потроїлося (з числа 23 до 64). Слід підкреслити, що в поодиноких пластових гуртках, крім

чисто пластових занять, вивчають історію і географію України, українську літературу, український фольклор, українські звичаї, українську пісню, українські танці, а гурток юнаків „Сокіл“ видає неперіодично стіну газету для внутрішнього пластового зв'язку.

За цей час балтиморська пластова станиця крім поглибленої пластово-виховної роботи в пластових гуртках зуміла як цілість організувати вже чимало імпрес, з яких одні були призначені виключно для членів Пластової Станиці, інші ж і для пластуни і для української громади в Балтиморі. Не від речі теж згадати, що українські пластуни в Балтиморі брали також активну участь в улаштуванні іншими українськими балтиморськими організаціями загально-національних свят.

З імпрес, що їх Пластова Станиця улаштувала для своїх членів, годиться відмітити: 29 жовтня 1950 відсвятковано роковини Листопадового Зрину у власній доміжці з докладом старшого пластуна Михайла Цилика та спільною релігійною та юнацькою: 26 листопада 1950 відсвятковано роковини героїв з-під Базару. Реферат про Базар виголосив пластуно-сестрицю Івану Лотоцьку; 6 січня 1951 відбулася свят-вечірка зустріч у пластовій доміжці, приуроченої кілками і ялинкою, з колачем, профорою і шпинцею на столі. Доклад про значіння Святвечірки, як свята великої української сім'ї при освітній ялинці, та запалених свічок у руках пластунок і пластуни, виголосила сестриця Анна Мриці. Сильний настрійний Свят-вечір закінчили у пластових душах незатерте враження; 22 січня 1951 відсвяткувала Пластова Станиця роковини з'єднання всіх українських земель в одну суверенну державу з докладом старшого пластуна Романа Рудницького і деклямаціями та співами юнацтва; 29 січня 1951 улаштувано вечір, присвячений українській героїчній молоді, що згинула під Крутами. Про державотворче значіння цієї події виголосив реферат старший пластуно Михайло Цилик; 4 березня 1951 улаштувала станиця „День Української Зброї“, що його полюблено роковини героїчної смерті легендарного генерала-хорунжого Тараса Чупринки — Шухевича, який, як відомо, був українським пластуном. Реферат про славу української зброї виголосив пластуно-сестрицю Роману Мриці, а про життя — заслуги та героїчну смерть генерала Чупринки відчитала реферат пластуно-сестрицю Ірену Галушницьку; 11 березня 1951 улаштувано свято, присвячене життю і творчості великого Кобзаря, Тараса Шевченка. Свято улаштували самі юнаки і юначки. По докладі пластуно-юнака Юрія Лисинського чергуванням деклямації співи юнацтва і юнацтва; в дніх 14-15 квітня 1951 на „Першому Пластовому З'їзді в ЗДА“ в Нью-Йорку брали участь дві сестриці, двох сестриць, одна старша пластуно і один старший пластуно з Балтимору; щорічної весни улаштувала балтиморська Станиця дві великі імпреси, а саме в дві дні квітня 1951 „День Українського Пластуна“, та „Свято Весни“ отримує з „Днем Українського Моря“ в дніх 5-6 травня 1951.

В Балтиморському Народному Домі гарно прибраний куток залу в „Дні Українського Пластуна“ нагадував пластовому братству ліс, мандрівку, табор, ватру на лоні природи. Сама програма „Дня Пластуна“, що його звеличали своєю численною участю української громади Балтимору, складалася з двох частин. Перша чисто внутрішньо-пластового характеру, друга пописові точки пластового братства. Свято відкрила станиця Анна Мриці вітаннями головою Красної Пластової Старшини, пластуно-сестрицю, проф. д-ра Ю. Старосільського, який спеціально на це свято завітав до Балтимору, та виголосив чимало про ідею та завдання українського пластового руху. Описав переведено нонацьку обітницю, юнацьку присягу і сестрицьке приречення. В другій частині чергувалися сестриці, пісні, деклямації, народні танці юнацтва та ритмічні вправи новачок. Крім цього відспівано низку пластових пісень. Свято закінчено пластовим і національним гимном. Ще пластова молоддь відспівала довертуку ватри „Ніч вже яде“, що закінчило у публіки гарний настрій.

„Свято Весни“, отримує з „Днем Українського Моря“ відбулося в театрі, на фармі, відділенні 29 миль від Балтимору. Розтабовування пластової молоді переведено над невеликим озером під лісом. Свято не відкрито „Свята Весни“ відбулося під звуки пластового гимну з піднесенням американського та українського національних прапорів. Вперше балтиморська пластова молоддь після пластових таборних заходів, після теренової гри палила ватру на лоні природи. Про традицію ватри в пластовому житті згадувала станиця у своєму слові і бажаючі, щоб іскри цієї ватри запалили на заждки у душах прияного-пластового братства ідею пластової дружби. Описав чергування гурткової співи, деклямації, вило виведені гагілки, сестриці. Добре опрацьований реферат про патрона українського Пласту, св. Юрія, виголосив пластуно-юнака, Юрія Галушницького.

Другий день таборювання припадає на неділю, то ж відбулася Поезда Служба Божья, яку відправив о. Подольскі, що приїхав на це свято популяризувати свято „Українського моря“ над місцевим ставом. На воді колисався символічний китець. Доловіди про українську чорноморську флоту на просторі віки виголосив старший пластуно Михайло Цилик.

Врешті треба відмітити, що балтиморське пластова братство спільно відбувало велику сповідь, присутуючи спільно до св. Причастя, та постійно цю сповідь організувало братство участь в Службі Воїн, співаючи церковні пісні.

Дастесь помітно завдяжити змагачий вплив пластової ідеї на цю цінне життя і заняття молоді, в якій проявляється пораз сильний вплив на організованого громадського життя та громадської праці. В цьому заслуга пластового проводу, що не залучаючи ні часу ні праці, зумів зацікавити у молодих душах глибоко-живої постанови Пластового Закону.

ОСТАП ГАМЕРСЬКИЙ
Дня 28, червня ч. р., в нойорській личинці зійшов із цього світу на 63 році життя проф. Остап Гамерський. Відправивши довгобого в останню дорогу, найбільш родина, декілька давніх друзів, декілька громадян сент-брюксинської української громади. Відійшов тихо й незаметно ще один із тих, що вірно служили українській ідеї.

Доля зела нас ще в університетських мурх наддунайської, габсбургської столиці, мрильських юнаків, що готувалися світ добувати. Від малої дитини сирота, без батька, але вмилла маминя рука поведла заступу правим шляхом. Вона зачинила в дрібне серце глибоку віру в християнські ідеали, в людину, ніжну як ясність і замислювання до праці. Отже яновольний юнак з якими очима, завжди лагідно усміхнений, який працював. Крім його закінчення були дуже широкі. Крім математичні, предмету його у університетських студій, цікавили його особливо мови і він студює їх та вивчає крім німецької, ще англійську, французьку, італійську та мадлярську.

Приходить перша світова війна і захоплює покійного Остапа в свої триби. Віддає він і чотири роки ологового життя, головню на скелях Альп, як артилерійський старшина. А коли в 1918 році на руїнах Австрійської імперії встановили новий уряд, молодий український старшина стає на службу українській державі, як аташе при українській місії в Вудапешті. Тут він переживав усі сириті та трагічні моменти української боротьби за волю аж до її кінця. Виринався покійний з Мадлярщини ошною 1924 р. і примус до Франції. Де проживав якийсь час у Парижі. Викінці мас змогу вернуться на рідну землю. Тут віддається Покійний всецільо учительській праці. Учительом в Учительській семінарії в Соколі, в Руднику над Снігом, та в гімназії в Бушети. В 1937 р. шкільна влада перенесла його до української гімназії в Станіславові. Тут він учительом і під керівництвом під німецькою окупацією. В важких роках війни Покійний помагає чимало українському комітету в різних конфліктах з окупаційною владою, головню мадлярською мовою — завдяки її знанню. Коли ж весною 1944 р. більшовицькі танки підійшли до Станіславова, Покійний Остап переїздить до Кринички, де якийсь час ще в чинна українська гімназія, а відтак зупиняється в гімназії в Бушети. Тут учительом в українській гімназії аж до приходу більшовицької і знову мандрує на захід, в Альпи, якийсь час від більшовицьких вивольників.

Стрипує ми вдруге в 1947 р. в Зальцбурзі, в стінах української таборової гімназії. Довгі літа скитальництва, літа напруженої праці, вальді а то й трагічні переживання особисті, родинні і загальні, внорали глибокі борони на знайомім обличчі. Тільки одного вони не згасили, а то доброго, лагідного усміху.

Патерсон, Н. Дж. — Тов. ім. Тараса Шевченка, влі 64, матиме збори в суботу, 4. серпня, в годині 7:30 вечорі, у Вінерського, на 482 Мейн вул. Просимо всіх на збори, бо буде обговорена справа пікніку. — І. Бурний, секрет.

Патерсон, Н. Дж. — Тов. ім. Тараса Шевченка, влі 64, матиме збори в суботу, 4. серпня, в годині 7:30 вечорі, у Вінерського, на 482 Мейн вул. Просимо всіх на збори, бо буде обговорена справа пікніку. — І. Бурний, секрет.

Джерсі Ситі, Н. Дж.
На працю УКК
Заходами п. Михайла Мацька відправлено в місцевій укр. кат. церкві св. Ап. Петра і Павла дня 21 липня Службу Вожу за кращу долю і волю України та скорий і справедливий мир, як теж Парастас за полярних американських і українських воїнів. Знайоми п. Мацька загористи по відправі до Українського Народного Дому, де при скропній перекусці згадували і за добро праці, яку веде Український Конгресовий Комітет. На його працю зложили: Михайло Мацька \$5, Гнат Врик \$5, а по \$2: Т. Гіль, М. Петришин, І. Варна. По \$1: І. Підгорецький та М. Зяцьч.

Посмертна згадка
Дня 27. липня 1951 р. померла „члениця Укр. Зап. Тов. Дистер, влі 361 У. Н. Союзу в Нью-Йорку АННА ДОВРЯНСЬКА ДМИТРІВ.

Покійна походила зі села Голочів, пов. Ровенька, Західна Україна. Пожила в смутку мужа Івана, сина Івана та сина і дочки з другого подружжя Василя і Ольги, та сестру Анастасію. Похорон відбувся 31. липня. — В. Я. П.

Уряд Тов. Дистер.

Популярна бібліотека в-ва „КІВ“
Хто хоче читати дуже цікаву воєнно-шпигунську повість „ГЕНЕРАЛ W“ Б. ПОЛЯНИЧА

про польського генерала Смерчевського, що дістав присуд смерті і був убитий Українською Повстанською Армією хай подастє свою адресу до в-ва „КІВ“.

Повість буде появлятися дваркушеви зшитками по 32 ст. що два тижні. Всі зшитки буде 8, разом 256 сторін. Цна кожного зшитка 35 ц., а в передплаті 25 ц. Передплата на 8 зшитків \$2.25 разом з поштовою оплатою. KYIW, 859 North Franklin Street, Philadelphia 23, Pa.

ЗАКЛИК
Український Конгресовий Комітет Америки закликає всіх Українських Американських Ветеранів, що виконували військову службу в американській армії підчас Першої або Другої Світової Війни, або виконували чи виконують її тепер в Корей, й досі не є членами організації Українських Американських Ветеранів, щоб надіслали свої адреси до цієї організації. Закликає далі всіх кол. скитальців, що виконували або виконують військову службу в американській армії й досі не є в контакті з згаданою організацією, щоб надіслали про себе інформацію та подали свої адреси.

Організація Українських Американських Ветеранів укладає точний адресар кожного ветерана. Є в інтересі кожного Українського Американського Ветерана, щоб його ім'я не бракувало в адресарі. При тім пригадуються, що згадана організація завжди готова допомогти кожному американському ветеранові

Спокійний і опанований як рідко, провадив лекції математики ясно і зрозуміло і для найслабших учнів. Наприкінці 1950 року Покійний Остап вибирається через у мандирку, тим разом останню. Переїздить у Нойв Сіт. Тут включився влі в громадське і церковне життя, став членом УНСОУ. Думав, Покійний про якусь позитивну працю, мріє про те, щоб з часом дістатися до шкільництва. Та важка недуга-перекреслила всі ці плани і мрії.

Відійшов Покійний тихо і незаметно, так, як працював тихо і без розголосу. Микола Козольський

АНТУАЛІЗАЦІЯ СПРАВИ НІМЕЦЬНО-ПОЛЬСЬКОГО КОРДОНУ
Франкфурт. — В останньому в Німеччині знову починається сильню актуалізувати справу польсько-німецького кордону, точніше повороту Німеччини прилучених після війни до Польщі східно-німецьких областей. Все це зв'язується теж з проблемою озброєння Західної Німеччини, що дає нові надії німцям та що непокоїть західних альянтів, які побоюються, що озброєна Німеччина могла б відповісти „піддержати“ свої домагання на сході. Америка зі свого боку досі старанно омине будь-якої офіційної заяви, що з'ясувала б її становище в

при полагодуванні його ризичних проблем. Адреси та інформації про себе надсилайте на таку адресу: „Ukrainian American Veterans“ c/o. Mr. Walter Bacad 135 W. 77th St. New York 24, N. Y. Український Конгресовий Комітет Америки P. O. BOX 721, Church St, Sta New York 7, N. Y.

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН
Чи ви неруєтесь, чувствуете змічені й вичерпані? Чи чувствуете ослаблені й виснажені так, що не можете прижитися радощам, які природа призначила для вас? Для нової енергії і життєстивності заживайте HEX-TRONE. ГЕКСТРОН містить зрівноважені вітаміни, потрібні для отримання того життєрадісного почуття. Без уваги на те, яких засобів ви вживали раніше, заживайте ГЕКСТРОН і переконайтеся в самому собі, що ви можете зробити для вас, як уже зробив для тисяч мужчин, які вжитались тепер найбільшими радощами через заживання ГЕКСТРОН-у. Правильна ціна на ГЕКСТРОН є \$4.00 за одну пачку. Однак за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете цілолїтнього до HERJAC PRODUCTS, Dept. 223, 308 Flatbush Ave., Brooklyn 17, N. Y., а дістанете дві пачки ГЕКСТРОН-у лише за \$5.00, отже знизку \$3.00 на значній ціні. Не треба навіть посилати грошей. Заплатіть поштарем, коли принесе пачку ГЕКСТРОН-у продается в багатьох аптеках, в аптеках, в аптеках, в аптеках. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Імя _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стр. _____

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ
Заходіть або пиштіть по українські і другі рекорди. Вислаємо рекорди по цілому світі. Пишіть по каталогу. FOREIGN RECORD EXCHANGE 2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

УВАГА! Велика випродаж!

Солом'яні капелюхи — \$.97 Імпортована (найліпша) панамма — \$2.75 (попередня ціна \$5.00, \$6.00 і т. д.)

Капелюхи з багаториць (1х можна мити) — \$1.50 як рівнож легкі літні ФІЛЬЦОВІ капелюхи по приступним цінам.

Відновляємо куплені у нас капелюхи. ПРОДАСМО ПОВКОВІ КРАВАТКИ, ПАСИ І ШЕЛКИ. (Говоримо по українськи) DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY (Між 2-ого і 3-ого Емпс.) — Телефон: GR 5-3733.

Відкрито в п'ятницю до 9-ої, в суботу до 10-ої год. вечорі.

ЩО Є НА ПРОДАЖ У СУРМИ?
НОТИ І ПІСНІ:
ЛІРА: Збірник 360 пісень з нотами і віршиками — 2.50
201 ПІСЕНЬ НА ПІЯНО І СЛОВАМИ — 2.50
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЕМ, партитура, надається для кожної особи, що співає або грає на якихсь інструменті, бо там є соло, дуети, хори і балет — 2.50
32 ПІСНІ, лістровані, кожна на особливій листку. Цна одного листка 15 цт. Всі — 2.00

Повний каталог нот висилаємо на бажання даром.
ЗНАМЕНІТА ОФЕРТА НА НАКРАПЦІ ПЛАТІВКИ (Рекорди)
Сер. No. 1. Сім маршових пісень УПА, награні пісмікою Вандурстід під управою С. Ганушевського. Цна — 3.15
Сер. No. 10. Українські класичні і народні пісні і танці награні в Київі і у Львові. Такі як: Запорожець за Дунаєм 3 платівки, Вандурстід 2, Стрілецькі 2, Катерина опера 1. Запругайте, хлопці, коні. Дівчинонька по гриби ходила і інші. Всіх 12 платівок, пластичні, що не полюбються. Цна 10.00
Сер. No. 11. Награні в Київі, у Львові, в Станіславові, Ужгороді і Нью-Йорку. Всі гарні, всі нові. Добрі голоси і з акомпаніюванням оркестри, пісня або гітари. Пісні як: Дуни мої, Ніч така ясна, Дударик, Коло млина хор Котка, Ти мис сонце, Щастя Бог Америку, Дуєти: Де ти бродили, Коли розлучаються двоє, Ой хмелю, Гуцульські танці, Танго і інші. Всіх 12 рекордів, понад 30 пісень і танців. Цна за сер. 10.00
ВСІ ТРИ СЕРІИ, то є 27 рекордів, за 20.00
Хто має грамофонні ці рекорди повинен мати.

РІЗНЕ:
НОВИЙ ПІДРУЧНИК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (Inglis фор Юкрейніанс). Рекомендований проф. Кислевським і іншими педагогами, що з него найліпше і найскорше можна вивчатися англ. мови, тепер продасмо по знизній ціні. Вис 3 долари, тепер лише 2.00
СЛОВНИК Англо-Український, Подвеска, 50 тисяч слів з вимовою. Найбільший. Цна 4.75
СЛОВНИК УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ д-ра ЛЬВА І ВЕРВЯНОГО, 30 ТИСЯЧ СЛІВ. Цна 2.85
КНЯЖКА СЛАВА, А. Лотоцького з лінострцями П. Андрусевича. Цікава книжка для молодих і старших — 1.00
ПАНСЬКІ ЖАРТИ І МОПСЕН Івана Франка, обі книжки — 75
ПОЗА МЕЖАМИ БОЛЮ О. Туряніського, воєнне опов., ліностр. 100 РІЗНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРИМІРНИКІВ до представлень. (Будете мати з чого вибирати до гриани на 25 роковин). Поодинокі 50 цт. Всі разом за 10.00
АВСТРИЙСЬКІ КОСИ Коса \$4.50, Замок \$3.00, Ручка до коси (жест) \$3.50, Молоток і бабка \$4.95, Все — 13.00

Як буваете в Нью-Йорку, вступіть до СУРМИ. Як не маєте як зайти, замовляйте через пошту. Всі замовлення полагодуємо сейчас. Пишіть:
SURMA, 11 East 7th St., NEW YORK 3, N. Y.

ЩО ЗМІНИ МЕШКАННЯ В НЬЮ-Йорку АБО ПЕРЕСЕЛЕННЯ ДО СТЕЙТІВ: NEW YORK — PENNSYLVANIA — NEW JERSEY — CONNECTICUT
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. ВОГАЧЕВСЬКОГО
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

Проц Beauty Salon
166 Second Ave., N. Y. C. AL. 4-8675 Near 11th Street

ПЕРЕВІЗ
пасажирів, пакунків і речей у місті, поза місто і на дальню відстань. ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ. Голоситесь: 6-10 (пачку) і 6-10 веч. Телефон: СУ. 9-7879 M. SHULGIN TRANSPORTATION 2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ІЗДІ. GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКИ КУРСИ ІЗДІ АВТАМИ
Постарайтеся для Вас про агента Лайсенсу. Наці-учні дістануть шшомо. Помогатиме в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ІЗДІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ Інструктори факульт. Дал в 1951 L. TYCHNIEWICZ, директор Metropolitan Auto School 155 — 2nd Ave., Бетховн 10th St. NEW YORK CITY

ІВАН БУНЬО
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБЕННЯ
Варуєтьє похоронами \$150
Крім того вивчить вас ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone. GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБЕННЯ
Занямається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОХОЛЮЦІЯ. Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку даром. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 2644. В пастиці.
„MISTAKE, PAUL. I KNOW NO SUCH PERSON. I'LL RETURN IT AND BE BACK IN A MOMENT, AND EXCUSING HIMSELF, TARZAN LEFT THE TABLE.“
„A PAGE BROUGHT ME YOUR MESSAGE, MADAM. THERE HAS BEEN A MISTAKE.“ TARZAN SAID. „SO,“ LETHA SMILED. „HAVE YOU FORGOTTEN LETHA, ROBERT?“
„YOU'RE MISTAKEN“ THE APE-MAN SAID. „I AM —“ „SERIOUS!“ SHE CALLED SHARPLY. „DO NOT MOVE, WARRICK!“ SAID A VOICE BEHIND TARZAN.

„Помилка, Поліо. Я не знаю такої особи. Я віддам листа і за хвилю повернуся“, і, попроставши пробачення, Тарзан пішов із-за столу.

„Ваш посланець приніс мені одного листа, пані. Тут стала помилка“, сказав Тарзан. — „Так“, уміхнула Лета. „Ви забули Лету, Роберте?“

„Ви сказали — Роберт?“ запитав Тарзан. — „Дивно“, прошептала вона, „що Роберт Ворік так скоро забуває своїх друзів“.

„Ви помиляєтесь“, сказала малпо-людина. „Я є...“ — „Серріф!“ кликнула вона гостро. „Не рухатись, Ворік!“ сказав голос позаду Тарзана.